

Compensatieopgave wegreconstructie N595 Wittem

Royal HaskoningDHV

Compensatieopgave wegreconstructie N595 Wittem

In opdracht van:
Royal HaskoningDHV

29 mei 2024

Colofon

Door:

Ecologica
Rondven 22
6026 PX Maarheeze
tel: 0495 - 46 20 70
fax: 0495 - 46 20 79
info@ecologica.eu
www.ecologica.eu

In opdracht van:

Royal HaskoningDHV
Postbus 302
6199 ZN Maastricht-Airport

Projectnummer: P2021/70

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, microfilm, fotokopie of op welke andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en auteurs.

Ecologica is niet aansprakelijk voor directe of gevolgschade die voortvloeit uit toepassing van de conclusies, aanbevelingen en resultaten uit dit rapport en overige werkzaamheden van Ecologica. Opdrachtgever vrijwaart Ecologica in deze tevens voor aanspraken van derden.

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	5
1 Inleiding	6
1.1 Uitgangspunt	7
2 Wettelijk kader	8
2.1 Gebiedsbescherming natuurnetwerk Nederland	8
2.2 Houtopstanden	9
3 Compensatieopgave	11
3.1 Gebiedsbescherming	11
3.2 Houtopstanden	17
4 Compenserende maatregelen	19
4.1 Goudgroene natuurzone	19
5 Conclusie	21
6 Bronnen	22

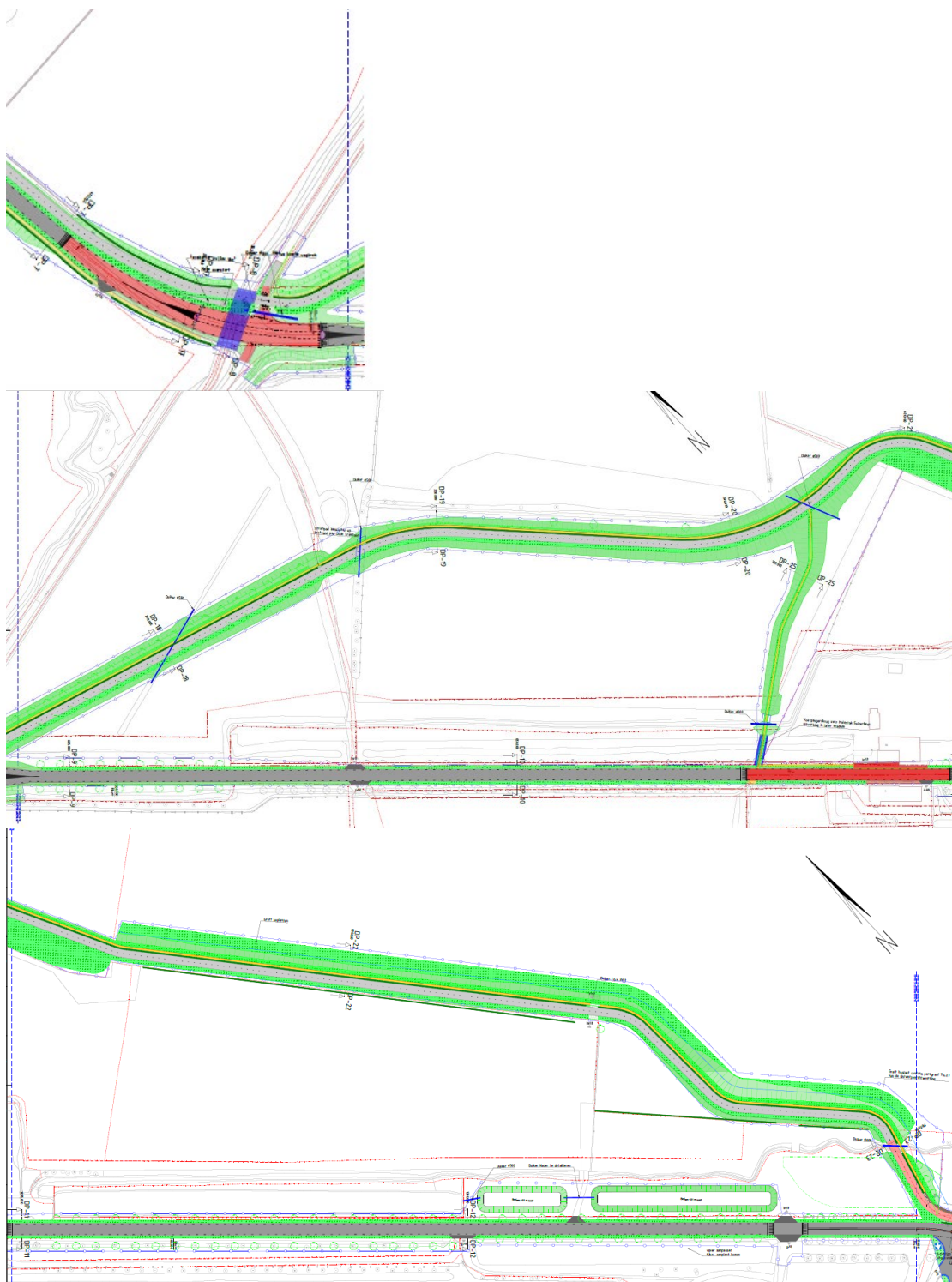
1 INLEIDING

De Provincie Limburg is voornemens om het traject van de N595 tussen Kapolder en Partij anders in te richten, waarbij er een scheiding voorzien is tussen recreatief langzaam verkeer en overig wegverkeer. Naast de wegenbouwkundige opgave liggen er ook opgaven voor het behouden dan wel versterken van het ecologische, cultuurhistorische en recreatieve karakter van dit gebied. Voor het project Reconstructie N595 Wittemer Allee zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Het verbeteren van de verkeersveiligheid op de N595 door het scheiden van (brom-) fietsers van het gemotoriseerd verkeer op de hoofdrijbaan.
- Het verbeteren van de verkeersveiligheid en de doorstroming op de kruising van de N595 en de N278.
- Het behouden dan wel versterken van het ecologische, cultuurhistorische en recreatieve karakter van het gebied rondom de Wittemer Allee.

In het kader van het bestemmingsplan en de Wet natuurbescherming zijn in de periode 2021-2023 een natuurtoets (LNC-toets) en een (beknopte) voortoets uitgevoerd door Royal HaskoningDHV. Hieruit blijkt dat voor de reconstructie van de N595 en aanleg van het fietspad effecten op onder de Wet natuurbescherming beschermde gebieden (N2000-gebieden) en soorten zijn uit te sluiten. Het ontwerp zorgt echter wel voor een aantasting van het Natuurnetwerk Nederland in Limburg (de goudgroene natuurzone genoemd) en van de Groenblauwe mantel (bestaande uit de zilvergroene natuurzone en de bronsgroene landschapszone) die via de Omgevingsverordening Limburg zijn beschermd. Voor de aantasting van deze provinciaal beschermde gebieden ligt er een compensatieopgave volgens de Beleidsregel natuurcompensatie 2018.

Voorliggende rapportage beschrijft de invulling van de compensatieopgave conform de beleidsregel natuurcompensatie 2018 en de omgevingsverordening 2014 van de provincie Limburg.

Figuur 1: Ontwerp van het vrijliggend fietspad.

1.1 Uitgangspunt

Het uitgangspunt van deze compensatieopgave vormt de LNC-toets en het ontwerp (mei 2024) voor het vrij liggend fietspad. De mitigatie- en compensatieopgave geeft alleen een invulling van de compensatieopgave voor wat betreft de aantasting van het Natuurnetwerk Nederland en van de Groenblauwe mantel. Mogelijke effecten op beschermde soorten en Natura2000-gebieden zijn reeds behandeld in de LNC-toets en voortoets en maken geen onderdeel uit van voorliggend compensatieplan.

2 WETTELIJK KADER

2.1 Gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) komt voort uit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Het is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) voorrang heeft. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren door isolatie uitsterven en dat de Nederlandse biodiversiteit afneemt. Het is samengesteld uit:

- Natura 2000-gebieden, bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en (robuuste) verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de Maas).

De provincie Limburg heeft het NNN uitgewerkt in de provinciale Omgevingsverordening als goudgroene natuurzone (inmiddels: Natuurnetwerk Limburg). In deze verordening onderscheidt de provincie nog vijf andere soorten buitengebied:

1. **goudgroene natuurzone** (= het Limburgse deel van het Natuurnetwerk). Actuele en gewenste (ambitie) waarden zijn aangegeven op de natuurbeheertypenkaart.
2. **zilvergroene natuurzone** (kernkwaliteiten: het groene karakter, het visueel-ruimtelijk karakter, het cultuurhistorisch erfgoed en het reliëf). De zilvergroene natuurzone vormt in feite de ecologische verbinding tussen Goudgroene natuur en Natura 2000-gebieden of betreft een ondersteuning voor het behalen van de doelen van Goudgroene natuur of Natura 2000-gebieden;
3. **bronsgroene landschapszone** (kernkwaliteiten: het groene karakter, het visueel-ruimtelijk karakter, het cultuurhistorisch erfgoed en het reliëf) en, met als hoofddoel behoud, beheer, ontwikkeling, beleving en versterking van de natuurkwaliteiten;
4. het **Nationaal Landschap Zuid-Limburg** (kernkwaliteiten: het reliëf, het openbesloten karakter, het groene karakter en het cultuurhistorisch erfgoed);
5. **zone natuurbeek** (wezenlijke kenmerken en waarden Zone natuurbeek: het beschermen, behouden en verder ontwikkelen van de ecologische doelen, de daarvoor benodigde waterkwaliteit en ruimte voor natuurlijke hydromorfologische processen als meanderen en inundaties en het realiseren van de benodigde zo natuurlijk mogelijke waterpeilen in de natuurbeek en de aangrenzende Zone natuurbeek);
6. overig buitengebied.

Als een handeling wordt verricht in de zogenaamde Goudgroene natuurzone, de Zilvergroene natuurzone, de Bronsgroene landschapszone of in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg en deze activiteit tast de bijbehorende natuur- en landschapswaarden of kernkwaliteiten van dat gebied aan, dan moet deze financieel of fysiek worden gecompenseerd. Anders mag de activiteit niet doorgaan. Hierbij geldt voor de Goudgroene natuurzone een 'nee-tenzij' principe dat aangeeft dat een dergelijke handeling alleen mag doorgaan als er sprake is van een groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn en dat negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden worden beperkt dan wel worden gecompenseerd (art. 2.6.3 Omgevingsverordening). Met betrekking tot de overige typen natuur geldt een 'ja, mits' principe; de activiteit mag doorgaan mits er voldoende wordt gecompenseerd.

De voorwaarden die gelden bij verplichte natuurcompensatie staan in de Beleidsregel natuurcompensatie 2018. De Beleidsregel natuurcompensatie is een nadere uitwerking van het natuur-compensatiebeleid zoals beschreven in de Omgevingsvisie, de provinciale nota natuurbeleid 'Natuurlijk Eenvoudig' en in de 'Omgevingsverordening Limburg 2014'. De Beleidsregel natuurcompensatie is van toepassing indien voorafgaand aan de activiteit is vastgesteld dat de wezenlijke kenmerken en waarden (= huidig voorkomen natuur-beheertype en ambitie) van de Goudgroene natuur of kernkwaliteiten van de Zilvergroene natuurzone, Bronsgroene landschapszone of Nationaal Landschap Zuid-Limburg worden vernietigd, verstoord en/of versnipperd. De Beleidsregel natuurcompensatie 2018 van toepassing is bij ontwikkelingen van groot openbaar belang in combinatie met de Goudgroene natuurzone.

Het uitgangspunt voor compensatie is geen nettoverlies aan natuurwaarden, voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang. Voor Goudgroene natuur geldt bovendien een kwaliteitstoeslag, afhankelijk van de mate van vervangbaarheid van het natuurbeheertype zoals aangegeven in bijlage 1 van de beleidsregel. Het is met betrekking tot Goudgroene natuur toegestaan om te compenseren op financiële danwel fysieke wijze. Voor dit project is voor fysieke compensatie gekozen.

Projecten waarbij compensatie in de Goudgroene natuurzone aan de orde is, dienen altijd de vereiste planologische procedure te doorlopen. Bescherming van de Goudgroene natuurzone is onder de werking van de Omgevingsvisie een provinciaal (ruimtelijk) belang waar de Provincie Limburg de haar voorgelegde ruimtelijke plannen op toetst. De planologische aanvaardbaarheid van de ingreep en de wijze waarop de compensatie wordt gerealiseerd, wordt beoordeeld in het vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening.

2.2 Houtopstanden

Houtopstanden zijn, afhankelijk van hun ligging buiten of binnen de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming', beschermd conform de Wet natuurbescherming of onder de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente. Voor houtopstanden buiten de bebouwde kom Wet natuurbescherming is de Wet natuurbescherming van toepassing, voor houtopstanden binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming is alleen de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente van toepassing.

Houtopstanden buiten bebouwde kom Wet natuurbescherming

Voor houtopstanden gelegen buiten de bebouwde kom Wet natuurbescherming is de Wet natuurbescherming van toepassing. Een houtopstand wordt als volgt gedefinieerd:
een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

- a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of*
- b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.*

Indien houtopstanden geheel of gedeeltelijk worden geveld is een melding nodig bij het Bevoegd Gezag. Tevens geldt er een herplantplicht waarbij de verloren gegane bomen binnen drie jaar, op bosbouwkundig verantwoorde wijze, dienen te worden teruggebracht.

Houtopstanden binnen bebouwde kom Wet natuurbescherming

Voor houtopstanden gelegen binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming is de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Gulpen-Wittern van toepassing. Een houtopstand wordt als volgt gedefinieerd:

één of meer bomen of boomvormers, of andere houtachtige gewassen, mogelijk onderdeel uitmakend van hakhout, een houtwal, een grotere (lint)begroeiing van heesters en struiken, een beplanting van bosplantsoen, een struweel of een heg, met een lengte van minimaal 25 meter.

Het is verboden om een houtopstand te vellen zonder vergunning van het Bevoegd Gezag. Aan een vergunning kunnen de navolgende voorwaarden worden verbonden:

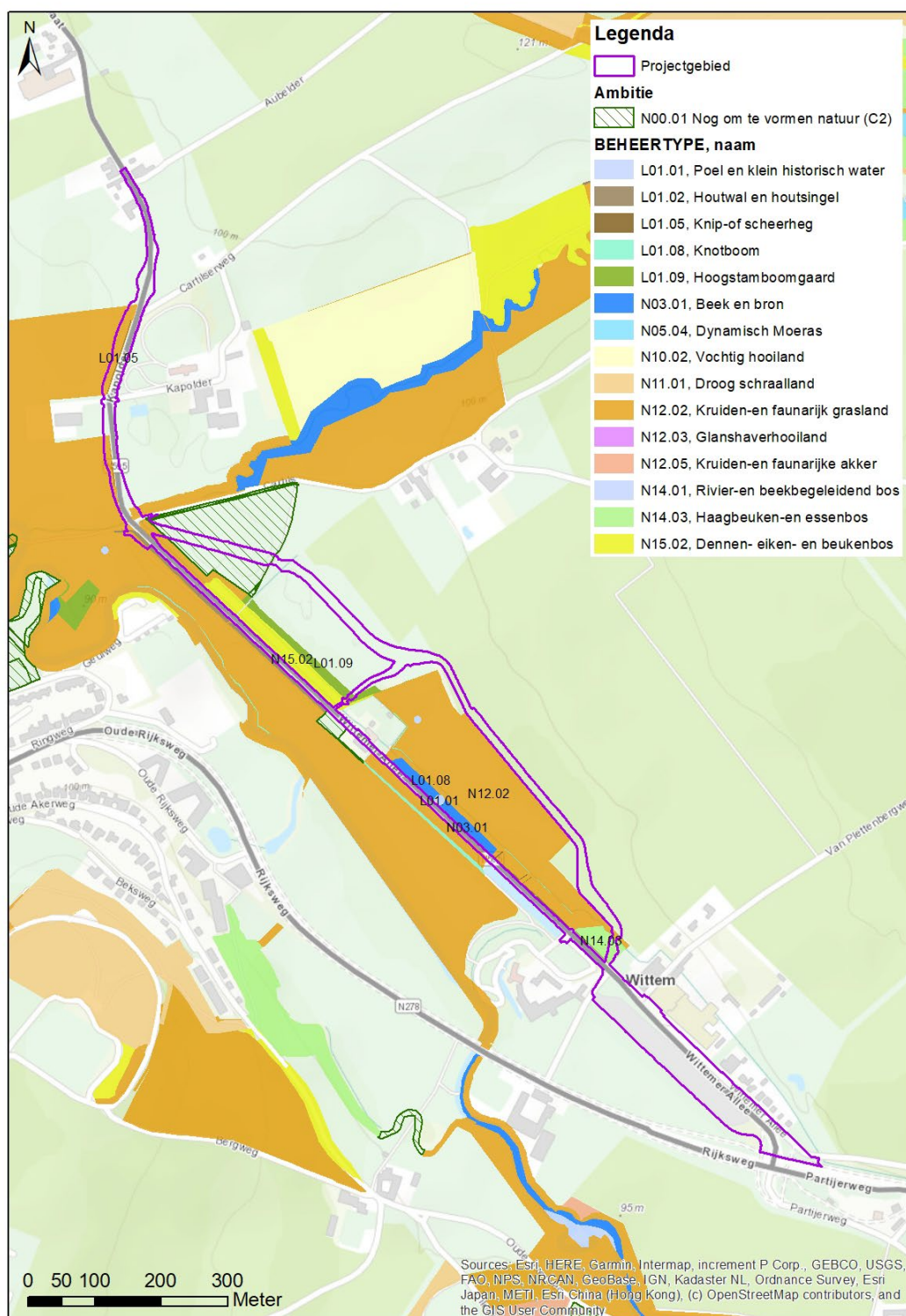
- a. een herplantverplichting;
- b. indien herplant niet mogelijk is de verplichting tot storting van een geldelijke bijdrage in het gemeentelijke herplantfonds.

3 COMPENSATIEOPGAVE

3.1 Gebiedsbescherming

Goudgroene natuurzone (tegenwoordig Natuurnetwerk Nederland)

De reconstructie van de N595 en de aanleg van het fietspad zorgt voor een verlies van circa 8.085 m² Goudgroene natuurzone. Binnen de Goudgroene natuurzone is onderscheid te maken in diverse natuurbeheertypen. Hier worden de volgende natuurbeheertypen aangetaast: L01.05 Knip- of scheerhaag, L01.09 Hoogstamboomgaard, N00.01 Nog om te vormen natuur, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N15.02 Dennen-, Eiken- en Beukenbos en N16.04 Vochtig bos met productie. Voor de aantasting van de Goudgroene natuurzone geldt een 'nee-tenzij' principe.

Figuur 2: Overzicht van het tracé en de beheertypes die daarbinnen vallen en worden aangetast.

Voor de aantasting van de Goudgroene natuurzone wordt er in de omgevingsverordening een onderscheid gemaakt tussen 'Ontwikkelingen van groot openbaar belang' (art. 2.6.3), 'Saldobenadering bij samenhangende ontwikkelingen' (art. 2.6.4) en 'Kleinschalige ingrepen' (art. 2.6.5). De voorgenomen ontwikkeling valt onder 'Ontwikkelingen van groot openbaar belang'.

Bij ontwikkelingen van groot openbaar belang is aantasting van de Goudgroene natuurzone mogelijk, indien:

- a. er sprake is van een groot openbaar belang;
- b. er geen reële alternatieven zijn en
- c. uit het ruimtelijk plan blijkt dat en hoe negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en voor het overige worden gecompenseerd, waarbij:
 1. de compensatie niet mag leiden tot verlies van areaal, samenhang en kwaliteit van de wezenlijke kenmerken en waarden; en
 2. de compensatie plaatsvindt:
 - op financiële wijze of
 - in natura in nog niet gerealiseerde delen van de Goudgroene natuurzone

Ad a. en b.

Het voornemen is in het kader de bereikbaarheid van de regio, maar ook in het kader van de veiligheid, van groot openbaar belang. Voor de aanleg van het fietspad zijn verschillende varianten uitgewerkt op basis van verschillende uitgangspunten. Door middel van een Multi Criteria Analyse (MCA) is de definitieve variant bepaald dat daarna is geoptimaliseerd naar het huidige ontwerp. Voor een gedetailleerde analyse van dit proces wordt verwezen naar het Bestemmingsplan 'Fietsverbinding en reconstructie N595'.

Ad c 1

Het fietspad is zo ontworpen dat negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt door een zorgvuldige keuze van het tracé en door landschappelijke inpassing., zodat de realisatie niet leidt tot een verlies van areaal, samenhang en kwaliteit van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Limburg. Ter vervanging van te vernietigen, te verstoren en/of te versnipperen natuurwaarden zal compensatie in natura plaatsvinden conform de provinciale Beleidsregel natuurcompensatie 2018.

Ad c 2.

Voor dit project is gekozen voor fysieke compensatie.

Zilvergroene natuurzone (onderdeel groenblauwe mantel)

De reconstructie van de N595 en de aanleg van het fietspad zorgt voor een verlies van circa 6.904 m² Zilvergroene natuurzone. De Zilvergroene natuurzone vormt de ecologische verbinding tussen de Goudgroene natuurzone en Natura 2000-gebieden of het betreft een ondersteuning voor het behalen van de doelen van de Goudgroene natuur of Natura 2000-gebieden. Artikel 2.13.2 van de Omgevingsverordening Limburg 2014 stelt dat een activiteit in de Zilvergroene natuurzone is toegestaan, indien:

- 1) De toelichting bij een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op een gebied gelegen in de Zilvergroene natuurzone, bevat een beschrijving van:
 - a) de waarde van het plangebied als ecologische verbinding tussen gebieden gelegen binnen de Goudgroene natuurzone met het oog op de impact voor de habitattypen in de Natura 2000-gebieden;
 - b) de waarde van het plangebied met het oog op de instandhouding van de natuurdoeltypen in de aangrenzende gebieden van de Goudgroene natuurzone;
 - c) de wijze waarop rekening is gehouden met de waarden onder 1a en 1b en op gebiedsniveau per saldo geen kwaliteitsverlies plaatsvindt van bedoelde waarden;

- 2) De toelichting bij een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op een gebied gelegen in de Zilvergroene natuurzone, bevat tevens een beschrijving van:
 - a) de in het plangebied voorkomende kernkwaliteiten;
 - b) de wijze waarop met de bescherming en versterking van de kernkwaliteiten is omgegaan; en
 - c) hoe de negatieve effecten zijn gecompenseerd.

Bij de compensatie van de negatieve effecten op natuurwaarden (kernkwaliteit "Groene karakter") wordt de beleidsregel als bedoeld in artikel 2.6.7, tweede lid, gevolgd.
- 3) De kernkwaliteiten in de Zilvergroene natuurzone zijn: het groene karakter, het visueel-ruimtelijk karakter, het cultuurhistorisch erfgoed en het reliëf.
- 4) De kernkwaliteiten in de Zilvergroene natuurzone zijn nader uitgewerkt in de bijlage bij dit artikel.

Ad 1 a, b en c.

Het perceel Zilvergroene natuurzone waar het fietspad wordt aangelegd heeft geen directe waarde als (onderdeel van een) ecologische verbinding met het oog op de impact voor de habitattypen in het omliggende Natura 2000-gebied Geuldal. Het Geuldal ligt op 100-150m van het perceel met ruimtebeslag op Zilvergroene natuurzone. Voor het Geuldal zijn instandhoudingsdoelstellingen voor de volgende habitattypen bekend: H3260A Beken en rivieren met waterplanten, H4030 Droge heiden, H6110 Pionierbegroeiingen op rotsbodem, H6130 Zinkweiden, H6210 Kalkgraslanden, H6230 Heischrale graslanden, H6430C Ruigten en zomen, H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden, H7220 Kalktufbronnen, H7230 Kalkmoerassen, H9110 Veldbies-beukenbossen, H9120 Beuken-eikenbossen met hulst, H9160B Eiken-haagbeukenbossen en H91E0C Vochtige alluviale bossen. In de directe omgeving van het perceel is alleen het habitatype H3260A Beken en rivieren met waterplanten aanwezig. Dit habitatype komt niet voor binnen de Zilvergroene natuurzone en kan hier ook niet ontwikkelen, waardoor het ruimtebeslag geen effect heeft op het betreffende habitatype of de andere, op grotere afstand aanwezige habitattypen.

De waarde als ecologische verbinding van het perceel Zilvergroene natuurzone op de instandhouding van de natuurdoeltypen in de aangrenzende Goudgroene natuurzones wordt niet aangetast. Aangrenzend aan het perceel liggen Goudgroene natuurzones met de natuurdoeltypen N00.01 Nog om te vormen natuur, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos en L01.09 Hoogstamboomgaard.

Op het perceel is in de huidige situatie grasland (zonder beheertype) aanwezig. Het perceel vormt een ecologische verbinding tussen andere Kruiden- en faunarijke graslanden. Door de aanleg van het fietspad wordt deze verbindende functie niet aangetast. Soorten van belang voor deze graslanden zijn verschillende planten- en dagvlindersoorten, welke na de aanleg van het fietspad nog steeds gebruik kunnen maken van dit grasland zonder dat ze gehinderd worden door het fietspad. Ruimtebeslag op dit perceel leidt niet tot effecten op de ecologische verbinding tussen gebieden gelegen binnen de Goudgroene natuurzone met het oog op habitattypen in Natura 2000-gebieden.

Ad 2 a, b, c

De kernkwaliteiten van de Zilvergroene natuurzone evenals de effecten op de kernkwaliteit en de wijze waarop met de bescherming van de kernkwaliteiten is omgegaan wordt hieronder beschreven. De beschrijving volgt uit het Handvat Kernkwaliteiten Nationaal Landschap Zuid-Limburg.

Groene karakter

Het perceel in de Zilvergroene natuurzone ligt op de grens van het landschapstype dal en flauwe helling. In het dal wordt het groene karakter sterk bepaald door verdichte beplanting langs de beekloop en op de steilranden. Het groene karakter wordt sterk beïnvloed door de vochtigheid en oriëntatie van de waterloop. Het gebied is, door het vochtige karakter en het gebruik als hooiland, vaak grotendeels vrij van opgaande beplanting, op enkele populieren-productiebosjes en toenemende beekbegeleidende beplanting na. Bij het landschapstype flauwe helling wordt het beeld voornamelijk bepaald door de aanwezigheid van grasland met een fijnmazige en open, groene structuur in de vorm van graften en heggen.

Het beeld van het perceel Zilvergroene natuurzone wordt iets gewijzigd, maar de essentie blijft behouden. Het betreft een open grasland, aan de zuidwestzijde geflankeerd door een boomgaard en bosje en aan de noordoostzijde enkele verspreid staande, solitaire bomen en een boomgaard. Door de aanleg van een fietspad op talud blijft het open beeld gehandhaafd. Er zijn geen wezenlijke effecten op de kernkwaliteit groene karakter.

Visueel-ruimtelijk karakter

Het perceel Zilvergroene natuurzone ligt op de grens van het landschapstype dal en flauwe helling. Het visueel-ruimtelijk karakter van een dal wordt in grote mate bepaald door de randen van het dal. Vaak is bebouwing en beplanting hier georiënteerd op de waterloop en zijn de zichten in eenzelfde lange lengterichting georiënteerd. Het visueel-ruimtelijk karakter op flauwe hellingen is vaak halfopen, met een breder zicht richting het dal.

Het visueel-ruimtelijk karakter van het perceel Zilvergroene natuurzone wordt niet aangetast. De randen van het dal, welke hier overgaan in flauwe helling, worden gekenmerkt door een open zichtveld met enkele solitaire bomen. Iets meer in de achtergrond is een boomgaard aanwezig. Genoemde elementen blijven gehandhaafd. Er zijn geen effecten op de kernkwaliteit visueel-ruimtelijk karakter.

Cultuurhistorisch erfgoed

Het perceel Zilvergroene natuurzone ligt op de grens van het landschapstype dal en flauwe helling. Het dal vormt de basis van de bewoningsgeschiedenis van Zuid-Limburg. Hier zijn dan ook veruit de oudste elementen van het Zuid-Limburgse cultuurlandschap aanwezig (bv. vakwerkhuis, kapel, watermolen etc...). Het cultuurhistorisch erfgoed van flauwe helling uit zich in de aanwezigheid van graften en heggen rondom landbouwpercelen.

Het cultuurhistorisch erfgoed wordt niet aangetast in het perceel Zilvergroene natuurzone. Er zijn geen cultuurhistorische elementen aanwezig. Er zijn geen effecten op de kernkwaliteit cultuurhistorisch erfgoed.

Reliëf

Het perceel Zilvergroene natuurzone ligt op de grens van het landschapstype dal en flauwe helling. Het dal is het laagste deel in het landschap en vormt het vertakte natuurlijke afwateringssysteem van het landschap. Watervoerende dalen hebben een vlakke dalbodem waarin

de beek of rivier stroomt. Niet-watervoerende dalen, oftewel droogdalen, voeren slechts incidenteel water af. Flauwe hellingen liggen vaak op de grens van het dal.

Binnen het perceel Zilvergroene natuurzone is er geen sprake van de aanwezigheid van een beek of rivier, waardoor dit niet wordt aangetast. Het deel flauwe helling blijft aanwezig op de rand van het dal en blijft intact. Er vinden geen grootschalige graafwerkzaamheden plaats waarbij het reliëf wordt aangetast. Wel wordt er een talud aangelegd in het dal en flauwe helling. In het dal zorgt dit voor een lokale vergroting van het reliëf welke landschappelijk aansluit bij de aanwezige oude trambaan. Er zijn geen effecten op de kernkwaliteit reliëf.

Conclusie:

Er vindt ruimtebeslag plaats in de Zilvergroene natuurzone. De waarde als ecologische verbinding komt echter niet in het geding. Voor ruimtebeslag in de Zilvergroene natuurzone is geen compensatie nodig.

Bronsgroene landschapszone (onderdeel groenblauwe mantel)

De aanleg van het fietspad zorgt voor een verlies van 2.079 m² Bronsgroene landschapszone. Het hoofddoel van de Bronsgroene landschapszone is behoud, beheer, ontwikkeling, beleving en versterking van de natuurkwaliteiten. Artikel 2.7.2 van de Omgevingsverordening Limburg 2014 stelt dat een activiteit in de Bronsgroene landschapszone is toegestaan, indien:

- 1) De toelichting bij een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op een gebied gelegen in de Bronsgroene landschapszone, bevat een beschrijving van de in het plangebied voorkomende kernkwaliteiten, de wijze waarop met de bescherming en versterking van de kernkwaliteiten is omgegaan en hoe de negatieve effecten zijn gecompenseerd. Bij de compensatie van de negatieve effecten op natuurwaarden (kernkwaliteit "Groene karakter") wordt de beleidsregel als bedoeld in artikel 2.6.7, tweede lid, gevolgd.
- 2) De kernkwaliteiten in de Bronsgroene landschapszone zijn het groene karakter, het visueel-ruimtelijk karakter, het cultuurhistorisch erfgoed en het reliëf.
- 3) De kernkwaliteiten in de Bronsgroene landschapszone zijn nader uitgewerkt in de bijlage bij dit artikel.

Ad 1

De kernkwaliteiten van de Bronsgroene landschapszone evenals de effecten op de kernkwaliteiten en de wijze waarop met de bescherming van de kernkwaliteiten is omgegaan wordt hieronder beschreven.

Groene karakter

Het perceel in de Bronsgroene landschapszone ligt in het landschapstype dal. In het dal wordt het groene karakter sterk bepaald door verdichte beplanting langs de beekloop en op de steilranden. Het groene karakter wordt sterk beïnvloed door de vochtigheid en oriëntatie van de waterloop. Het gebied is, door het vochtige karakter en het gebruik als hooiland, vaak grotendeels vrij van opgaande beplanting, op enkele populierenproductiebosjes en toenevende beekbegeleidende beplanting na.

Het beeld van het perceel Bronsgroene landschapszone verandert vrij weinig. Het perceel betreft nu open akkerland. Het fietspad wordt gerealiseerd op de perceelrand. Het beeld van open akker blijft gehandhaafd. Er zijn geen effecten op de kernkwaliteit groene karakter.

Visueel-ruimtelijk karakter

Het perceel Bronsgroene landschapszone ligt in het landschapstype dal. Het visueel-ruimtelijk karakter van een dal wordt in grote mate bepaald door de randen van het dal. Vaak is bebouwing en beplanting hier georiënteerd op de waterloop en zijn de zichten in eenzelfde lange lengterichting georiënteerd.

Het visueel-ruimtelijk karakter van het perceel Bronsgroene landschapszone wordt niet aangetast. Het betreft nu een open beeld van een akker. De randen van het landschapstype dal zijn geaccentueerd door beplanting of bebouwing, maar betreffen ook akker. Er zijn geen effecten op de kernkwaliteit visueel-ruimtelijk karakter.

Cultuurhistorisch erfgoed

Het perceel Bronsgroene landschapszone ligt in het landschapstype dal. Het dal vormt de basis van de bewoningsgeschiedenis van Zuid-Limburg. Hier zijn dan ook veruit de oudste elementen van het Zuid-Limburgse cultuurlandschap aanwezig (bv. vakwerkhuis, kapel, watermolen etc...).

Het cultuurhistorisch erfgoed wordt niet aangetast in het perceel Bronsgroene landschapszone. Er zijn geen cultuurhistorische elementen aanwezig. Er zijn geen effecten op de kernkwaliteit cultuurhistorisch erfgoed.

Reliëf

Het perceel Bronsgroene landschapszone ligt in het landschapstype dal. Het dal is het laagste deel in het landschap en vormt het vertakte natuurlijke afwateringssysteem van het landschap. Watervoerende dalen hebben een vlakke dalbodem waarin de beek of rivier stroomt. Niet-watervoerende dalen, oftewel droogdalen, voeren slechts incidenteel water af. Flauwe hellingen liggen vaak op de grens van het dal.

Binnen het perceel Bronsgroene landschapszone is er geen sprake van de aanwezigheid van een beek of rivier, waardoor dit niet wordt aangetast. Er zijn geen effecten op de kernkwaliteit reliëf.

Conclusie:

Er vindt ruimtebeslag plaats in de Bronsgroene landschapszone. Er zijn echter geen effecten op de kernkwaliteit groene karakter, de kernkwaliteit visueel-ruimtelijk karakter, de kernkwaliteit cultuurhistorisch erfgoed en kernkwaliteit reliëf. Voor ruimtebeslag in de Bronsgroene landschapszone is geen compensatie nodig.

3.2 Houtopstanden

Als gevolg van de herinrichting van de N595 en de aanleg van het fietspad worden meerderbomen gekapt. De houtopstanden zijn zowel gelegen buiten als binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming van de gemeente Gulpen-Wittem.

Houtopstanden buiten bebouwde kom Wet natuurbescherming

Van de te kappen bomen staan er een aantal buiten de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Deze bomen beslaan geen oppervlakte van tien are of meer maar maken langs de Wittemer Allee wel onderdeel uit van een rijbeplanting van meer dan twintig bomen. Voor het vellen van deze bomen moet melding worden gedaan bij het Bevoegd Gezag en geldt een herplantplicht. De herplantplicht zal zoveel als mogelijk binnen het plangebied van het project worden voldaan.

Houtopstanden binnen bebouwde kom Wet natuurbescherming

Van de te kappen bomen staan er een aantal binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Hiervoor gelden de regels van de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Gulpen-Wittem. Voor het vellen van deze bomen is een omgevingsvergunning vereist. Mogelijk dat in de omgevingsvergunning voorwaarden worden opgenomen waarbij herplant verplicht wordt. Deze verplichting zal zoveel als mogelijk binnen het plangebied worden voldaan.

4 COMPENSERENDE MAATREGELEN

4.1 Goudgroene natuurzone

De compensatieopgave bestaat uit het fysieke ruimtebeslag van het ontwerp op de Goudgroene natuurzone. Het ruimtebeslag vindt plaats als gevolg van het iets verschuiven van de N595 bij de reconstructie en door de aanleg van een vrijliggend fietspad. De aantasting vindt plaats in de natuurbeheertypen L01.02 Houtwal en Houtsingel, L01.05 Knip- of scheerhaag, L01.09 Hoogstamboomgaard, N00.01 Nog om te vormen natuur, N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland, N14.03 Haagbeuken- en Essenbos en N15.02 Dennen-, Eiken- en Beukenbos.

De compensatieopgave voor het ruimtebeslag is afhankelijk van het natuurbeheertype en de kwaliteitstoeslag. Voor Nog om te vormen natuur is dit een 1 op 1 compensatie, aangezien er nog geen waarden zijn aangewezen voor dit type. Voor Knip- of scheerhaag, Hoogstamboomgaard Kruiden- en faunairijk grasland is dit 33%. Voor Dennen-, Eiken- en Beukenbos en Haagbeuken-, en essenbos is de toeslag >66% tot maximaal 100%. Hieronder wordt gerekend met 67%. In de beleidsregel natuurcompensatie staat het type Knip- of scheerheg, Hoogstamboomgaard en niet tussen de lijst met een kwaliteitstoeslag. Om na te gaan of in die situatie een toeslag nodig is, moet er gekeken worden naar de ontwikkelingstijd van het type op dit moment. Voor Knip- of scheerheg wordt uitgegaan van een ontwikkeling 2-25 jaar. Hiervoor geldt een kwaliteitstoeslag van 33%. Voor het type hoogstamboomgaard wordt 0% gerekend, aangezien er geen hoogstamboomgaard aanwezig is (obv luchtfoto's juli 2022).

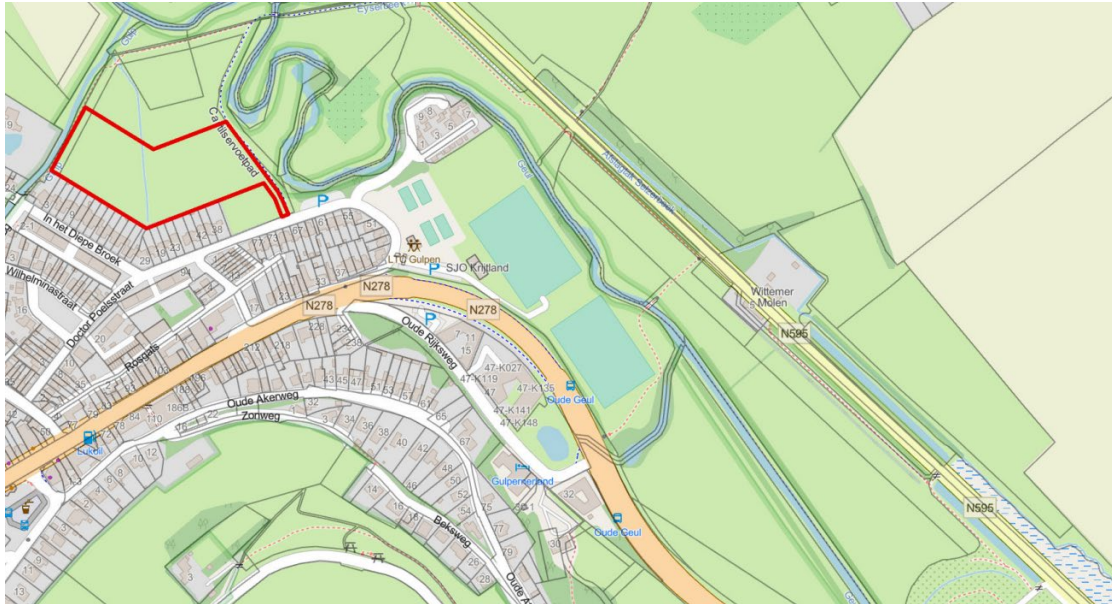
Tabel 1: Berekening compensatieopgave per natuurbeheertype in Goudgroene natuurzone.

Natuurbeheertype	Ruimtebeslag (m ²)	Toeslag	Compensatieopgave (m ²)
Nog om te vormen natuur	3.100		3.100
L01.02 Houtwal en houtsingel	209	0%	209
L01.05 Knip- of scheerhaag	358	33%	476
L01.09 Hoogstamboomgaard	101	0%	101
N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland	4.079	33%	5.425
N14. 03 Haagbeuken-, en Essenbos	474	min 67%, max 100%	min 791, max 948
N15.02 Dennen-, Eiken- en Beukenbos	119	min 67%, max 100%	min 199, max 238
Totaal	8.440		Min 10.301, max 10.497

In totaal dient er minimaal 10.301 m² en maximaal 10.497 m² aan Goudgroene natuurzone gecompenseerd te worden, afhankelijk van de gekozen kwaliteitstoeslag van het natuurbeheertype N14.03 en N15.02.

Er wordt gekozen voor fysieke compensatie (compensatie in natura)

Compensatie locatie De compensatie van maximaal 10.497 m² dient elders gecompenseerd te worden. daarvoor is een perceel in de omgeving van het project aangewezen. Het perceel is circa 1,6 hectare groot. In figuur 3 is de compensatielocatie in rood aangegeven. Het betreft een gebied met de status 'C2: Areaaluitbreiding natuur' aan de rand van Gulpen langs de Geul.

Figuur 3: Locatie van de compensatie.

Voor de inrichting en beheer van het perceel, waarin alle te compenseren beheertypen worden opgenomen, zal nog een ontwerp- en beheerplan gemaakt worden.

5 CONCLUSIE

Bij de herinrichting van de N595 en de aanleg van een fietspad is er sprake van aantasting van de Goudgroene en Zilvergroene natuurzone en de Bronsgroene landschapszone (tegenwoordig NNN en groenblauwe mantel). Voor de Goudgroene natuurzone is compensatie nodig, welke volledig fysiek (in natura) plaats zal vinden. De compensatie vindt plaats conform de Omgevingsverordening van de provincie Limburg en de Beleidsregel natuurcompensatie 2018 en in overeenstemming met de Provincie. Met de compensatie van goudgroene natuurzone, zoals beschreven in voorliggende compensatieopgave, is invulling gegeven aan de bepalingen ten aanzien van de NNN (goudgroene natuurzone) in de Omgevingsverordening Limburg 2014. Voor de Zilvergroene natuurzone en Bronsgroene landschapszone is compensatie niet nodig, aangezien de kernkwaliteiten niet worden aangetast. Voor het kappen van bomen buiten de bebouwde kom Wet natuurbescherming is een melding vereist bij het Bevoegd Gezag en geldt een herplantplicht. Voor het kappen van de bomen binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming dient een omgevingsvergunning aangevraagd te worden.

6 BRONNEN

Algemene Plaatselijke verordening gemeente Gulpen-Wittem, 2019. Besluit van de gemeenteraad van de gemeente Gulpen-Wittem houdende regels omtrent regels omtrent gemeentelijke regelgeving op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Bebouwde komgrenzen, 2021. Besluit van de gemeenteraad van de gemeente Gulpen-Wittem houdende regels omtrent bebouwde komgrenzen.

Provincie Limburg, 2018. BELEIDSREGEL NATUURCOMPENSATIE 2018.

Provincie Limburg, 2020. Gewijzigde Omgevingsverordening Limburg 2014.

Provincie Limburg 2023. Natuurbeheerplan 2023.

Royal HaskoningDHV, 2023. LNC-toets herinrichting N595, traject Wittemer Allee.